

ภาวะผู้นำของพนักงานระดับบริหารตามการรับรู้ของพนักงาน
บริษัท สยามชิตาชิ เอคลิวเตอร์ จำกัด

จักรพงศ์ เพ็งพูน

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์
คณะกรรมการและกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ จักรพงศ์ เพ็งพูด ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรม努ญ์ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.สมนึก ทองอุ่ยม)

คณะกรรมการสอบภาคเปล่างานนิพนธ์

..... ประธาน

(ดร.สมนึก ทองอุ่ยม)

..... กรรมการ

(ดร.สมบัติ ธรรมสินถาวร)

..... กรรมการ

(ดร.พรรตตน์ แสดงหาญ)

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยวอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรม努ญ์ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี นนทศักดิ์)

วันที่ 29 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2554

ประกาศคุณปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.สมนึก ทองอียม อาจารย์ที่ปรึกษา
งานนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษานะแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ
ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ประธานและคณะกรรมการทุกท่าน ที่กรุณาให้ความรู้
ให้คำปรึกษา ตรวจแก้ไขและวิจารณ์ผลงาน ทำให้งานนิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และ ขอกราบ
ขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้แก่ข้าพเจ้า ขอบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ
ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ให้มีคุณภาพ

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยที่ได้ให้ความช่วยเหลือประสานงานเป็นอย่างดี
รวมถึงผู้ที่ได้ช่วยเหลือและสนับสนุนให้งานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นผลสำเร็จ ได้แก่ พนักงาน
บริษัท สยามอิศิชาช เอลลิเวเตอร์ จำกัด และเพื่อนนิสิตที่เคยเป็นกำลังใจและให้คำปรึกษา งานงาน
นิพนธ์ฉบับนี้เป็นผลสำเร็จ

ขอกราบขอบพระคุณ พ.ต.อ. อnmr เพ็งพูด นางทิพกร เพ็งพูด คุณปริญญารัตน์ เพ็งพูด
คุณ พัชราวดี กะวิกุล และคุณครัววุฒิ เปียดกลาง ที่ให้กำลังใจ ความห่วงใย และสนับสนุนผู้วิจัย
เสมอมา

สาระ คุณค่า และประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอให้เป็นเครื่องแสดงความ
ควรรำง และ บูชาเดคคู อาจารย์ และ ผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบันที่เป็นผู้枉枉จากงาน
และ ให้โอกาสทางการศึกษาแก่ข้าพเจ้า ได้มีความเจริญก้าวหน้าทั้งในชีวิตและหน้าที่การทำงาน
ตลอดไป

จักรพงศ์ เพ็งพูด

52920292: สาขาวิชา: การจัดการทรัพยากรมนุษย์; กج.ม. (การจัดการทรัพยากรมนุษย์)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำแบบเผด็จการ/ ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย

ภาวะผู้นำแบบตามสบาย

จักรพงศ์ เพ็งพูด: ภาวะผู้นำของพนักงานระดับบริหารตามการรับรู้ของพนักงาน

บริษัท สยามชิตาชิ เออลิเวเตอร์ จำกัด (THE EMPLOYEES' PERCEPTION ON MIDDLE

MANAGERS' LEADERSHIP IN SIAM HITACHI ELEVATOR CO., LTD.) อาจารย์ที่ปรึกษา

งานนิพนธ์: สมนึก ทองเอี่ยม, Ph.D., 107 หน้า.ปี พ.ศ. 2554.

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของพนักงานระดับบริหารตามการรับรู้ของพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เออลิเวเตอร์ จำกัด ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของพนักงานระดับบริหาร ตามการรับรู้ของพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เออลิเวเตอร์ จำกัด มีวิธีดำเนินการวิจัย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ความหมาย ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนที่ 4 การสรุปผลการวิจัย และ ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำรายงานผลการวิจัย เก็บรวบรวม ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ภาวะผู้นำของพนักงานระดับบริหารตามการรับรู้ของพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เออลิเวเตอร์ จำกัด กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เออลิเวเตอร์ จำกัด จำนวน 140 คน วิเคราะห์ ข้อมูลโดยค่าสถิติร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

($PNI_{modified}$)

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของพนักงานระดับบริหารตามการรับรู้ของพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เออลิเวเตอร์ จำกัด ในสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน พนักงานรับรู้ว่า พนักงานระดับบริหาร มีภาวะผู้นำแบบ ประชาธิปไตย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38, SD = 0.65$) ภาวะผู้นำแบบเผด็จการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04, SD = 0.53$) และ ภาวะผู้นำแบบตามสบาย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.58, SD = 0.68$) ตามลำดับ ภาวะผู้นำของพนักงานระดับบริหารตามการรับรู้ของพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เออลิเวเตอร์ จำกัด ในสภาพที่ควรดำเนินการ พนักงานรับรู้ว่า พนักงานระดับบริหารควรมีการพัฒนา ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93, SD = 0.75$) ภาวะผู้นำแบบเผด็จการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04, SD = 0.56$) และ ภาวะผู้นำแบบตามสบาย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.60, SD = 0.84$) ตามลำดับ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

($PNI_{modified} = 0.07$) แสดงว่า พนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เออลิเวเตอร์ จำกัด รับรู้ว่า พนักงานระดับบริหารควร มีการพัฒนา ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย เป็นลำดับที่ 1 ($PNI_{modified} = 0.16$) ภาวะผู้นำแบบตามสบาย เป็นลำดับที่ 2 ($PNI_{modified} = 0.01$) และ ภาวะผู้นำแบบเผด็จการ เป็นลำดับที่ 3 มีค่า ($PNI_{modified} = 0.00$) ตามลำดับ

52920292 : MAJOR: MASTER OF MANAGEMENT ; M.M. (HUMAN RESOURCE MANAGEMENT)

KEYWORDS : AUTOCRATIC LEADERSHIP / DEMOCRATIC LEADERSHIP / LAISSEZ-FAIRE LEADERSHIP

JAKKAPONG PENGPOOT: THE EMPLOYEES' PERCEPTION ON MIDDLE MANAGERS' LEADERSHIP IN SIAM HITACHI ELEVATOR CO., LTD. RESEARCH ADVISOR COMMITTEE: SOMNUK TONGIAM, PORNRAT SADANGHAN, SOMBAT TUMRONGTAVORN, Ph. D.107 P. 2011

This research has study the employees' perception on middle managers' leadership in Siam Hitachi Elevator Co., Ltd. The purpose of this research was steadily aimed to study the perceptions of employees toward to the leadership of their middle managers. In this study, 140 employees were selected into sample group by using two sampling techniques, the purposive sampling and the sample random sampling. The perceptual data of the sample group was collected by a questionnaire that modified by the researcher. An index of consistency (IOC) value and reliability value for that questionnaire were 0.75 and 0.75, respectively. The percentage, mathematic mean and standard deviation were analyzed data were set to statistically priority by using Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) formula

The research was found that the actual levels of middle managers' leadership based on the employees' perception were as followed. The type 1 - democratic leadership, type 2 - autocratic leadership, type 3 - Laissez-faire leadership was middle level ($\bar{X} = 3.38$, $SD = 0.65$), middle level ($\bar{X} = 3.04$, $SD = 0.53$), and low level ($\bar{X} = 2.58$, $SD = 0.68$), respectively.

Subsequently, the expected levels of middle managers' leadership based on the employees' perception were as followed. The type 1 – democratic leadership, type 2 - the autocratic leadership, type 3 - Laissez-faire leadership was high level ($\bar{X} = 3.93$, $SD = 0.75$), middle level ($\bar{X} = 3.04$, $SD = 0.56$), and low level ($\bar{X} = 2.60$, $SD = 0.84$), respectively. In addition, the needs assessment of middle managers' development or PNI_{modified} value, based on the employees' perception, were as followed. The type 1- democratic leadership, type 2 - the autocratic leadership, type 3 - Laissez-faire leadership was 0.16, 0.01, and 0.00, respectively.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๙
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
สารบัญ.....	๒
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพ.....	๓๐
บทที่	
1 บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๒
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	๒
ภาระในการวิจัย.....	๒
ขอบเขตของการวิจัย.....	๓
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	๔
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	๕
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	๕
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๗
ประวัติบริษัท สยามอิตาชี ออลลิเวเตอร์ จำกัด.....	๗
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ.....	๑๔
แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้.....	๓๑
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๓๓
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	๓๖
วัตถุประสงค์.....	๓๖
วิธีดำเนินการวิจัย.....	๓๖
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๔๓
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๔๓
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๔๔

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
๕ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	67
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	67
วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
สรุปผลการวิจัย.....	67
อภิปรายผลการวิจัย.....	73
ข้อเสนอแนะ.....	78
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก.....	84
ภาคผนวก ข.....	91
ภาคผนวก ค.....	93
ภาคผนวก ง.....	100
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	113

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4-1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	44
4-2 ภาวะผู้นำของพนักงานระดับบริหารตามการรับรู้ของพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เออลลิเวเตอร์ จำกัด ภาวะผู้นำแบบเผด็จการ ในสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน.....	46
4-3 ภาวะผู้นำของพนักงานระดับบริหารตามการรับรู้ของพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เออลลิเวเตอร์ จำกัด ภาวะผู้นำประชาธิปไตย ในสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน.....	48
4-4 ภาวะผู้นำของพนักงานระดับบริหารตามการรับรู้ของพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เออลลิเวเตอร์ จำกัด ภาวะผู้นำแบบตามสบาย ในสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน.....	49
4-5 ภาวะผู้นำของพนักงานระดับบริหารตามการรับรู้ของพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เออลลิเวเตอร์ จำกัด ในสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันในภาพรวม....	51
4-6 ภาวะผู้นำของพนักงานระดับบริหารตามการรับรู้ของพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เออลลิเวเตอร์ จำกัด ภาวะผู้นำแบบเผด็จการ ในสภาพที่ควรดำเนินการ	51
4-7 ภาวะผู้นำของพนักงานระดับบริหารตามการรับรู้ของพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เออลลิเวเตอร์ จำกัด ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย ในสภาพที่ควรดำเนินการ	53
4-8 ภาวะผู้นำของพนักงานระดับบริหารตามการรับรู้ของพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เออลลิเวเตอร์ จำกัด ภาวะผู้นำแบบตามสบาย ในสภาพที่ควรดำเนินการ	54
4-9 ภาวะผู้นำของพนักงานระดับบริหารตามการรับรู้ของพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เออลลิเวเตอร์ จำกัด ในสภาพที่ควรดำเนินการในภาพรวม.....	56
4-10 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำของพนักงานระดับบริหาร ตามการรับรู้ของพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เออลลิเวเตอร์ จำกัด ภาวะผู้นำแบบเผด็จการ	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

4-11 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำของพนักงานระดับบริหาร ตามการรับรู้ของพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เอลลิเวเตอร์ จำกัด ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย.....	58
4-12 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำของพนักงานระดับบริหาร ตามการรับรู้ของพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เอลลิเวเตอร์ จำกัด ภาวะผู้นำแบบตามสนา.....	60
4-13 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำของพนักงานระดับบริหาร ของพนักงานระดับบริหารตามการรับรู้ของพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เอลลิเวเตอร์ จำกัด ในภาพรวม.....	62
4-14 สรุปผลการวิจัยงานนิพนธ์ ภาวะผู้นำของพนักงานระดับบริหารตามการรับรู้ ของพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เอลลิเวเตอร์ จำกัด.....	63
4-15 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพนักงานระดับบริหารที่เหมาะสม ตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เอลลิเวเตอร์ จำกัด	64
4-16 พฤติกรรมการบริหารที่พึงประสงค์ ของพนักงานระดับบริหารตาม ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เอลลิเวเตอร์ จำกัด	65
4-17 วิธีการที่เหมาะสมที่ควรใช้ในการพัฒนา ของพนักงานระดับบริหาร ตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของพนักงาน บริษัท สยามชิตาชิ เอลลิเวเตอร์ จำกัด.....	66

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1-1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
2-1 โครงสร้างองค์การบริษัท สยามชิตาชี เอลลิเวเตอร์ จำกัด.....	10
2-2 พฤติกรรมผู้นำแบบเผด็จการ.....	22
2-3 พฤติกรรมผู้นำแบบประชาธิปไตย.....	22
2-4 พฤติกรรมผู้นำแบบเสรีนิยม.....	23
2-5 ทฤษฎีผู้นำสองมิติ.....	24
2-6 ทฤษฎีตามลำดับ.....	25
2-7 การบริหารระบบ 4.....	29
2-8 กระบวนการรับรู้.....	31